Stockholms läns landsting
SOCIALDEMOKRATERNA **SÄRSKILT UTTALANDE**

2014-04-08 LS 1310-1285

Landstingsstyrelsen, ärende 10

Årsredovisning år 2013 för Stockholms läns landsting

Stockholmsregionen fortsätter att växa kraftigt. 36 000 nya invånare under 2013 är ett gott utgångsläge för att skapa en dynamisk tillväxtregion i Stockholms län. Men det kräver att det finns en framsynt politik som klarar av att möta framtidens utmaningar. En politik som ser behoven av långsiktiga och strategiska lösningar för Stockholms sjukvård och ta tag i den oroväckande höga kostnadsökningstakten. En politik som ser betydelsen av en sammanhållen region som samverkar med kommunerna för att öka bostadsbyggandet. En politik som vågar investera i infrastruktur, i kollektivtrafik och i sjukvård. Investeringar som borde ha påbörjats långt tidigare, men som nu börjar bli alltmer akuta. Den moderatledda majoriteten har under sju år skjutit upp nödvändiga satsningar och prioriterat investeringar som inte ger de mest effektiva lösningarna för att möta det ökande resandet eller minska ohälsan i Stockholms län. Konsekvenserna av detta ser vi idag som brist på vårdplatser, trängsel i kollektivtrafiken och på vägarna. En utveckling som hämmar tillväxten och utvecklingen i vår region.

Samtidigt som befolkningen växer så ökar även behovet av vård i länet. Dessvärre är kostnadsökningstakten oroväckande hög och riskerar att leda till en ohållbar ekonomisk situation i en tid när Stockholmsregionens sjukvård står inför stora investeringar, omorganisationer och förändringar. Detta är ett allvarligt hot mot landstingets ekonomi och verksamhet och därmed ett hot mot medborgarnas möjligheter till god sjukvård. Vi Socialdemokrater ser ett stort behov av ett mer målmedvetet arbete för att effektivisera landstingets verksamheter i syfte att få ut mer kvalitet för skattebetalarnas pengar. Genom bättre styrsystem och arbetssätt, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap finns förutsättningar för förbättrad effektivitet inom både hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken. Åtgärder hade behövt vidtas för att kraftigt reducera byråkratin och minska användandet av konsulter inom landstingets samtliga förvaltningar. Istället har byråkratin ökat samtidigt som landstingets konsultberoende inte har minskat. Stockholms läns landsting har idag Sveriges högsta landstingsskatt, men trots det är vare sig sjukvården eller kollektivtrafiken rustad för att möta utmaningarna med den växande befolkningen.

Vi kan också konstatera att kostnaderna för byggnation och drift av NKS fortsätter att öka samtidigt som färdigställandet av sjukhuset skjuts framåt i tiden. Detta trots att OPS-avtalet skulle vara en garant mot just ökade kostnader och förseningar.

Inom sjukvården ser vi en oroande utveckling med ett starkt och ständigt ökande tryck på akutsjukhusen. Inte minst våra äldre drabbas hårt av de växande köerna på akutmottagningarna vilket leder till onödigt lidande och ökad risk för vårdskador.

Samtidigt är förlossningsvården i kris och närmare 2000 kvinnor fick se sitt val av förlossningsenhet gå om intet eftersom det råder platsbrist och personalbrist på länets förlossningsavdelningar. Detta på grund av moderaternas brist på ansvarstagande och långsiktig planering. En ytterligare förlossningsklinik genom BB Sophia är ett välkommet tillskott men löser inte bristen på barnmorskor och annan kompetent personal.

Under det fortsatta arbetet med FHS och de kommande ny- och ombyggnationerna av de större sjukhusen kommer vårdplatserna att bli än färre och påfrestningarna på sjukvården stora. Det är därför avgörande att arbeta med vårdens innehåll och hur nya arbetssätt kan bidra till ökad vårdkvalitet. Att det i dagsläget inte finns någon färdig tanke med hur vården ska vara organiserad samtidigt som förflyttning av vård i och med öppnandet av NKS kommer att ske redan under 2015 är oroväckande. Kortsiktigta beslut innebär att det är än svårare att göra en långsiktig planering för verksamheten med allt vad det innebär i form av svårigheter att rekrytera och investera.

AB SL har uppvisat anmärkningsvärt stora ekonomiska underskott under de senaste åren. Bristerna i styrning och intern kontroll har granskats och kritiserats hårt av landstingets revisorer. Förvaltningen har gjort ett omfattande arbete med att komma tillrätta med flera av de påpekade bristerna. Tyvärr ser vi inte samma engagemang hos den moderatledda majoriteten. Den ekonomiska situationen, kostnadsutvecklingen, de höga konsultkostnaderna, den låga upparbetningstakten i investeringar, samt de ekonomiska konsekvenserna av majoritetens politiska prioriteringar är alltjämnt ett problem.

Slutresultatet för 2013 blev 450 miljoner kronor i uteblivna biljettintäkter jämfört med budget. Resultatet för AB SL räddas enkom genom att planerat underhåll och drift om över 200 miljoner kronor skjutitis på framtiden. På sikt kan uppskjutet underhåll bli mycket kostsamt då risken för såväl fördyringar som driftstörningar ökar. De förklaringar som ges till varför biljettintäkterna rasat kan bara till liten del förklara det enorma tappen. Att krånglet har en klar negativ effekt på biljettintäkterna är nu än mer uppenbart. Utvecklingen på intäktssidan är inte hållbar och åtgärderna som hittills vidtagits är inte tillräckliga. För att säkra intäkterna och kunna utveckla kollektivtrafiken framöver behövs en ny politik som kan locka fler betalande resenärer.

Vi är övertygade om att tjänstemännen på Trafikförvaltningen arbetar hårt för att öka biljettförsäljningen inom de ramar som majoriteten i Trafiknämnden har satt upp. Men det räcker inte. Vi kan bara beklaga att Moderaterna lagt sig platt inför situationen och inte fattar de beslut som behövs för att säkra intäkterna och locka fler att resa kollektivt. När intäkterna för 2013 blev 57 miljoner lägre än föregående år, trots en stor befolkningstillväxt, kan det inte ses som något annat än ett misslyckande för den förda politiken.